

**Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України**

Факультет цивільного захисту
Кафедра управління у сфері цивільного захисту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник факультету цивільного
захисту

к.ю.н., доцент

Сергій ЗАСУНЬКО

« ___ » _____ 2023 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Юридична деонтологія

професійна обов'язкова компонента

за освітньо-професійною програмою «Право»
підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
у галузі знань 08 «Право»
за спеціальністю 081 «Право»

Рекомендовано кафедрою управління у
сфері цивільного захисту на 2023-24
навчальний рік. Протокол від 28 серпня
2023 року № 1.

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни
«Юридична деонтологія».

Черкаси – 2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

«Юридична деонтологія» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки здобувача за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі знань 08 «Право» циклу загальної (обов'язкової) підготовки спеціальності 081 «Право».

Інформація про викладача

Загальна інформація	Чубань Вікторія Сергіївна, доцент кафедри управління у сфері цивільного захисту факультету цивільного захисту, кандидат економічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, викладацька кафедри управління у сфері цивільного захисту Робочий номер телефону – 0472550959.
E-mail	chuban_viktoriia@chipb.org.in
Наукові інтереси	Стосуються проблем фінансового, банківського, податкового, бюджетного та господарського права.
Професійні здібності	Організаційні та комунікативні якості; навички навчання та викладання; навички організації освітнього процесу та наукової діяльності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	<p>Кандидат економічних наук 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами».</p> <p>1. Обрусна С.Ю., Чубань В.С., Іванова І.В. Проблеми адміністративно-правового забезпечення електронного суду в Україні в умовах пандемії Covid-19». <i>Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету</i> № 4. 2020 р. С. 196-199</p> <p>2. Chuban V.S., Pasynchuk K.M., Kuprikova S.V. The current state in legal provision of social protection of combatants. <i>Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету</i>. № 2/2023. С. 274-278</p> <p>3. Чубань В.С. Сучасна проблематика фахової підготовки майбутніх юристів // <i>Всеукраїнська науково-практична конференція «Кримінологічна безпека населених пунктів України», - Донецький юридичний інститут МВС України, м. Маріуполь (12 червня 2020 р.)</i> – С. 368-371</p> <p>4. Чубань В.С., Митник Ю.А. Правове регулювання діяльності поліції у Швеції. <i>Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 6–7 квіт. 2022 р. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв; редкол.: М. М. Поплавський (голова), Костиця І. О. (заст. голови) [та ін]. – Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2022. – 182 с. – С. 151-154</i></p> <p>5. Жила К. В., Сіпко І. А., Чубань В. С. Особливості професійної підготовки військових юристів. важливість їх роботи в мирний та військовий часи. <i>Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю. 20 квітня 2023 року, м. Черкаси. Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2023. 430 с. С. 204-206</i></p> <p>6. Чубань В. С. Юридико-лінгвістична компетентність правника. <i>І Всеукраїнська науково-практична конференція "Слово вчителя (на пошанування Людмили Кожуховської)" 16 листопада 2023</i></p>

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті інституту (<https://chipb.dsns.gov.ua/ua/Osvitnya-diyalnist.html>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щопонеділка з 13.30 до 15.00. в кабінеті №427. У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» є формування у здобувачів первинних знань про правові основи державного і громадського життя, дбайливе ставлення до інтересів суспільства, держави та особи, ціннісні орієнтири щодо моральної оцінки діяльності юриста-професіонала, ознайомлення із системою та методологією навчання, з вимогами до правників юридичної сфери.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Юридична деонтологія» є: отримання вичерпної інформації про особисті та професійні вимоги, що ставляться до представників окремих юридичних спеціальностей з метою підготовки конкурентоспроможного випускника, що буде витребуваним на ринку праці; формування поваги до права, до професії юриста, навичок моделювати практичні життєві ситуації за участю представників юридичної професії, в яких би висвітлювалися функціональні особливості відповідно професійної спеціалізації праці юристів, а також їх взаємодія на рівні правових інституцій; вироблення вміння обирати для себе єдине вірне, справедливе та обґрунтоване рішення, виходячи із аналізу певної правової ситуації, спираючись на норми законів та етичних кодексів, доводити власними діями високе призначення юристів у суспільстві як представників гуманної професії.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	загальна обов'язкова	загальна обов'язкова
Навчальний рік	1- й	1-й
Семестр(и)	2- й	1-й
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	3	3
- загальна кількість годин	90 год.	90 год.
- кількість модулів	1	1
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):		
- лекції	12 год.	4 год.
- практичні заняття	-	-
- семінарські заняття	14 год.	2 год.
- лабораторні заняття	-	-
- курсовий проект (робота)	-	-
- інші види занять	-	-
- самостійна робота	58 год.	78 год.
- індивідуальні завдання (науково-дослідне)	6 год.	6 год.
Форма підсумкового контролю		
іспит	Екзамен	Екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: «Теорія держави і права», «Історія держави і права».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

– досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.	ПРН 2
Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	ПРН 3
Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.	ПРН 4
Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	ПРН 5

– формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, СК
здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;	ЗК 1
здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;	ЗК2
здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;	ЗК4
здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), здатність працювати в команді.	ЗК 10
здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.	СК 1

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Вступ до юридичної деонтології

Юридична деонтологія: історія та сучасність. Історичний аспект становлення системи деонтологічних знань. Виникнення деонтології як науки. Становлення та розвиток юридичної деонтології. Поняття та загальна характеристика науки «юридична деонтологія». Предмет наукового дослідження. Роль юридичної деонтології в системі гуманітарних наук. Соціальне значення юридичних деонтологічних знань. Завдання науки «юридична деонтологія». Юридична деонтологія як навчальна дисципліна. Предмет та структура курсу «Юридична деонтологія». Завдання, що вирішуються навчальною дисципліною. Сучасні підходи до викладання курсу.

Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності

Методологічні підходи до розуміння (вивчення) юридичної діяльності. Юридична діяльність як різновид соціальної діяльності. Основні риси, що характеризують юридичну діяльність. Зміст юридичної діяльності. Види юридичної діяльності. Правові дії та юридична діяльність. Юридична діяльність та професійна діяльність юристів. Система юридичної діяльності. Внесок римських юристів у світову юридичну теорію та юридичну практику. Тенденції розвитку юридичної діяльності.

Тема 3. Загальна характеристика наукової та освітньої юридичної діяльності

Поняття юридичної науки та її структура. Функції юридичної науки. Зміст та структура юридичної науки (теорії, наукові закони, постулати та аксіоми, проблеми, гіпотези, методи, поняття та категорії, наукові факти). Об'єкт та предмет юриспруденції. Методологія юриспруденції. Система юридичної освіти в Україні. Основні засади освіти в Україні. Основні характеристики системи і структури юридичної освіти. Особливості правової освіти в Україні. Державні стандарти юридичної освіти. Освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми підготовки фахівця з вищою освітою за напрямом «Правознавство». Нормативний зміст освітньо-професійної програми (система знань, державна атестація здобувача).

Тема 4. Деонтологічні аспекти юридичної практики

Загальна характеристика юридичної практичної діяльності. Юридична практична діяльність і право. Основні підходи до праворозуміння. Позитивістський (нормативний) підхід. Соціологічне праворозуміння. Право і суспільство. Право й економічні та інші матеріальні суспільні відносини. Право і демократія. Юридична практична діяльність і правова практика. Принципи, завдання та функції юридичної практичної діяльності. Обов'язки та права суб'єктів юридичної практичної діяльності. Процедури, умови, прийоми та засоби здійснення юридичної практичної діяльності. Координація і взаємодія у юридичній практичній діяльності.

Тема 5. Основні види юридичної практичної діяльності

Суддівська діяльність. Прокурорська діяльність. Слідча діяльність. Адвокатська діяльність. Нотаріальна діяльність. Юридична консультативна діяльність. Юридична виконавча діяльність. Основні вимоги та умови набуття права на здійснення юридичної практичної діяльності (набуття якостей, необхідних для самостійного здійснення професійних юридичних функцій, права на самостійне здійснення юридичної практичної діяльності, професійних повноважень, припинення здійснення професійних повноважень). Характеристика основних прав та обов'язків суб'єктів юридичної практичної діяльності відповідно до вимог чинного законодавства України.

Тема 6. Правова інформація та її джерела

Поняття та ознаки правової інформації. Мета накопичення правової інформації. Принципи роботи з правовою інформацією. Принципи правової інформації. Гарантованість, відкритість, доступність, достовірність та повнота правової інформації. Правомірність збирання та поширення правової інформації. Поняття джерел та ознаки правової інформації. Класифікація джерел правової інформації. Джерела інформації про законодавство та судову практику. Офіційні видання нормативно-правових актів. Державні реєстри нормативно-правових актів. Веб-портал «Законодавство України» Верховної ради України. Єдиний державний реєстр судових рішень. Професійні правові пошукові системи та їх демо-версії.

Тема 7. Професійна культура юриста

Загальна культура особи. Характеристика професійної культури, її значення для якісного здійснення професійного обов'язку. Поняття та співвідношення правової та професійної культури юриста. Поняття моральної культури. Співвідношення моралі та права. Роль присяги у формуванні морально-етичних установок. Моральні принципи та їх прояв у сфері юридичної діяльності. Етична культура юристів. Характеристика змісту етичних норм, що регламентують поведінку представників різних юридичних професій. Причини професійної деформації працівників юридичної сфери. Фактори формування професійної свідомості та культури юриста.

Тема 8. Соціальні конфлікти та їх прояв у сфері юридичної діяльності

Конфліктологія як спеціалізована галузь наукових знань. Поняття та характеристика основних рис конфлікту. Основні причини виникнення соціальних конфліктів. Види соціальних конфліктів. Визначення об'єкта та предмета конфлікту. Визначення меж поширення конфлікту. Характеристика конфліктів за ознаками тривалості, динаміки, територіальної поширеності, за колом осіб. Види учасників конфлікту за їх роллю та формою участі: підмовник, пособник, організатор. Роль посередника у конфліктних відносинах. Виникнення, розвиток та основні стадії проходження юридичного конфлікту. Вирішення та попередження юридичних конфліктів, основні засоби усунення суперечностей. Фактори, що сприяють вирішенню конфлікту мирним шляхом. Стилі вирішення конфлікту та характеристика основних методів профілактичної роботи.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (очна (денна, вечірня) форма):

Назви модулів та тем	Кількість годин за формами навчання						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	Поточний контроль
1- й семестр							
Модуль 1 Теоретико-методологічні засади економіки цивільного захисту							
Тема 1	11	2	2	-	-	7	-
Тема 2	11	2	2	-	-	7	-

Тема 3	11	2	2	-	-	7	-
Тема 4	11	2	2	-	-	7	-
Тема 5	10	1	2	-	-	7	-
Тема 6	10	1	2	-	-	7	-
Тема 7	9	1	1	-	-	7	-
Тема 8	11	1	1	-	-	9	-
Підсумкова модульна (контрольна) робота	2	-	2	-	-	-	-
Разом за модулем 1	90	12	14	-	-	58	-

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (заочна (дистанційна) форма):

Назви модулів та тем	Кількість годин за формами навчання						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	Поточний контроль
3- й семестр							
Модуль 1 Теоретико-методологічні засади економіки цивільного захисту							
Тема 1	11	2	-	-	-	9	-
Тема 2	11	2	-	-	-	9	-
Тема 3	11	-	2	-	-	9	-
Тема 4	9	-	-	-	-	9	-
Тема 5	9	-	-	-	-	9	-
Тема 6	9	-	-	-	-	12	-
Тема 7	9	-	-	-	-	12	-
Тема 8	10	-	-	-	-	10	-
Підсумкова модульна (контрольна) робота	5	-	-	-	-	5	-
Разом за модулем 1	90	4	2	-	-	78	-

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ до юридичної деонтології	2
2.	Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності	2
3.	Тема 3. Загальна характеристика наукової та освітньої юридичної діяльності	2
4.	Тема 4. Деонтологічні аспекти юридичної практики	2
5.	Тема 5. Основні види юридичної практичної діяльності	1
6.	Тема 6. Правова інформація та її джерела	1
7.	Тема 7. Професійна культура юриста	1
8.	Тема 8. Соціальні конфлікти та їх прояв у сфері	1

	юридичної діяльності	
	Разом	12

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ до юридичної деонтології	2
2.	Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності	2
3.	Тема 3. Загальна характеристика наукової та освітньої юридичної діяльності	2
4.	Тема 4. Деонтологічні аспекти юридичної практики	2
5.	Тема 5. Основні види юридичної практичної діяльності	2
6.	Тема 6. Правова інформація та її джерела	2
7.	Тема 7. Професійна культура юриста	1
8.	Тема 8. Соціальні конфлікти та їх прояв у сфері юридичної діяльності	1
	Разом	14

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: навчальні заняття: лекції та семінарські заняття, виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження);

- методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний;

- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- науково-дослідна робота;

- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: повсякденне спостереження за навчальною роботою здобувача вищої освіти, опитування та дискусійні обговорення кожного семінарського заняття, стандартизовані тести, виконання індивідуального завдання та модульної контрольної роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, виступи на наукових заходах, екзамен.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами здійснюється за 100-бальною шкалою.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться у формі індивідуального опитування, проведення термінологічних диктантів, виконання письмових завдань, аналізу проблемних ситуацій, виконання тестових завдань, модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Денна форма навчання

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль			
Модуль 1	лекції	6	-
	семінарські заняття	7	45
	модульна робота	1	15
Разом за модуль 1			60
Індивідуальні завдання (науково-дослідне)			10
Разом за поточний контроль			70
II. Підсумковий контроль (екзамен)			30
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи			100

Заочна форма навчання

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	4	-	-
	семінарські заняття	1	20	20
	контрольна робота	1	50	50
Разом за модуль 1				70
Разом за поточний контроль				70
II. Підсумковий контроль (екзамен)				30
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Поточний контроль (денна форма навчання)

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті:

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, використання основної та додаткової літератури.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти (денна форма навчання)

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких

	питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
2-3	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання. У разі не дотримання правил академічної доброчесності.
1-0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання. У разі не дотримання правил академічної доброчесності.

Доповнення виступу:

1 бал – отримують здобувачі вищої освіти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

Суттєві запитання до доповідачів:

1 бал - отримують здобувачі вищої освіти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

Бали отримані здобувачем вищої освіти за результатами поточного контролю з дисципліни викладач оголошує в кінці кожного семінарського заняття та виставляє в Журнал обліку роботи академічної групи.

Сумарна кількість отриманих балів з кожного виду навчальної діяльності здобувача вищої освіти за різними формами поточного контролю виставляється викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти в результаті поточного навчання є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів за поточний контроль складає 70 балів.

Здобувачу, який не набрав прохідного мінімуму (35 балів) з навчальної дисципліни, за дозволом викладача, надається можливість здачі пройденого матеріалу для отримання необхідної кількості балів з поточного контролю шляхом виконання запланованих у силабусі завдань, які не були ним/нею попередньо виконані або були виконані незадовільно.

У разі невиконання здобувачем жодного із обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт), зазначених у силабусі освітньої компоненти / навчальної дисципліни, його результат оцінюється у «0» балів. Здобувач не допускається до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за поточний контроль протягом семестру становитиме менше 35 балів.

Модульний контроль (денна форма навчання)

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт:

Модульний контроль проводиться після кожної логічно завершеної частини (змістового модуля) навчальної дисципліни у вигляді модульної контрольної роботи.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань здобувачів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань здобувачів (денна форма навчання)

Форми проведення модульного контролю, система та критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни та у даному документі.

При модульному контролі оцінюванню підлягають: розуміння та засвоєння певного матеріалу; вироблення навичок проведення розрахункових робіт; вміння вирішувати конкретні задачі та ситуаційні вправи, самостійно опрацьовувати тексти, здатність публічно чи письмово подати пройдений матеріал.

Письмова контрольна робота або тестування	Критерії оцінювання
13-15	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Правильно вирішив усі тестові завдання.
8-12	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
5-7	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
4-6	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив

	менше 40% тестових завдань. У разі не дотримання правил академічної доброчесності.
0-3	Не володіє більшою частиною навчального матеріалу та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Допущено суттєві помилки. Правильно вирішив менше 30% тестових завдань. У разі не дотримання правил академічної доброчесності.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти за результатами виконання модульних контрольних робіт є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Результати модульного контролю виставляються викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Максимальна сумарна кількість балів за модульний контроль складає 15 балів.

Поточний контроль (заочна форма навчання).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті:

19-20 балів – завдання семінару виконане здобувачем в повному обсязі;

17-18 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

15-16 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

12-14 балів – здобувач виконав роботу лише від 70% до 79% від загального обсягу;

10-11 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

7-9 балів – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;

4-6 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2-3 бали – обсяг виконаного завдання складає від 10% до 19% від загального обсягу чи не дотримано правил академічної доброчесності;

1 бал – в цілому обсяг виконаного завдання складає менше 10% від загального обсягу чи не дотримано правил академічної доброчесності;

0 балів – практичне завдання здобувачем не виконане чи не дотримано правил академічної доброчесності.

Контрольна робота (заочна форма навчання)

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо-предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), вміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Критерії оцінювання контрольна робота за підсумком її захисту (співбесіди):

50 балів – контрольна робота виконана в повному обсязі, здобувач повністю володіє навчальним матеріалом за темою завдання;

40 балів – робота виконана в обсязі до 90%, але допущені незначні помилки, здобувач володіє навчальним матеріалом;

30 балів – робота виконана в обсязі до 70% від загального обсягу, здобувач на достатнім рівні розуміє зміст навчального матеріалу але має деякі труднощі в поясненні окремих частин роботи;

10-20 балів – обсяг виконаних завдань по роботі становить до 50% від загального обсягу, здобувач допускає суттєві помилки у відповіді на питання за темою роботи чи не дотримано правил академічної доброчесності;

9-0 балів – здобувач виконав роботу менше ніж на 40% від загального обсягу або робота виконана не по варіанту чи не дотримано правил академічної доброчесності.

Індивідуальні завдання (науково-дослідне) (денна форма навчання)

Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Індивідуальне завдання є додатковою частиною самостійної роботи студента над навчальною дисципліною. Творча (евристична), наближена до наукового осмислення і узагальнення робота можлива лише як результат організації самостійного навчання з обов'язковою присутністю в ній цілей дослідження та їх досягнення за допомогою ефективних технологічних схем самоосвіти. Крім того, така робота повинна бути індивідуалізованою, з врахуванням рівня творчих можливостей студента, його навчальних здобутків, інтересів, навчальної активності тощо. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. Завдання можуть мати комплексний характер і тоді до їх виконання можуть залучатися кілька студентів.

Проводиться у формі реферату, презентації, тез доповідей на конференції та впливає на формування фахових компетентностей здобувача.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час підготовки індивідуального завдання, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньодисциплінарні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

«9-10» балів – повна, розгорнута відповідь на питання дослідного та творчого характеру, обґрунтована власна точка зору (алгоритм вирішення проблемних ситуацій, розробка плану дій, пакету заходів, моделювання тощо).

«6-8» бали – недосить повна відповідь, недостатня аргументованість на питання дослідного та творчого характеру.

4-5 – завдання виконано частково, неповні відповіді на запитання, з порушенням термінів або вимог.

«3» бали – допущено грубі помилки при висвітленні теоретичного матеріалу, недостатньо змістовний матеріал, відсутність власного бачення вирішення проблеми чи не дотримано правил академічної доброчесності.

«2-0» бали – часткове виконання завдання, не розкрито тему, не дотримано правил академічної доброчесності.

Підсумковий контроль (денна та заочна форма навчання)

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі екзамену.

Кожен екзаменаційний білет складається з трьох завдань (питань). Відповіді повинні обґрунтовуватись з посиланням на існуючу нормативно – правову базу, практику діяльності суб'єктів забезпечення цивільного захисту та максимально повно розкривати зміст питань.

Підсумковий контроль може проводитись в письмовій та/або в усній формі, а також з застосуванням засобів електронного зв'язку за умов ідентифікації здобувача вищої освіти.

Знання оцінюються в діапазоні від 0 до 30 балів.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені:

Бали	Критерії оцінювання
25-30	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
20-24	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
15-19	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
8-14	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю.
0-7	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю. Не дотримано правил академічної доброчесності.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів отриманих за результатами поточного, модульного та підсумкового контролю.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Поняття і зміст деонтології як науки про належну професійну діяльність.
2. Історія становлення і розвитку деонтологічних знань і юридичної деонтології зокрема.
3. Поняття, ознаки та функції юридичної деонтології.
4. Місце і роль юридичної деонтології в системі гуманітарних знань.
5. Зв'язок юридичної деонтології з правовими та іншими науками і навчальними дисциплінами.
6. Юридична деонтологія як навчальна дисципліна.
7. Загальні освітнянські та спеціальні завдання юридичної деонтології.
8. Предмет юридичної деонтології як науки і навчальної дисципліни.
9. Поняття юридичної науки та юридичної практики.
10. Структура юридичної деонтології як цілісна система знань про правничу професію.
11. Методи юридичної деонтології: загальнонаукові, часткові (конкретні) та спеціальні.
12. Поняття та загальна характеристика професії юриста.
13. Статус та соціальне призначення юридичної професії. Основні підходи до поняття терміну „юрист“.
14. Характерні ознаки професії юрист, які відрізняють її від інших професій.
15. Формування професійної майстерності фахівця-юриста.
16. Основні вимоги, що ставляться до юридичної професії.
17. Проблеми співвідношення етики та права. Загальна культура особи.
18. Поняття професійної та правової культури. Моральна культура юриста.
19. Моральні принципи та їх відображення в юридичній діяльності.
20. Етична культура.
21. Політична культура юриста.
22. Економічна культура юриста.
23. Інформаційна культура юриста.
24. Естетична культура юриста.
25. Службовий етикет юриста.
26. Становлення юриста як особистості.
27. Причини професійної деформації поведінки працівників юридичної сфери.
28. Фактори формування професійної свідомості та культури юристів.
29. Конфліктність юридичної професії.
30. Юридична професія: поняття, основні риси.
31. Соціальна роль і призначення юриста в суспільстві.

32. Сфери професійної юридичної діяльності.
33. Поняття і види сфер діяльності юриста.
34. Діяльність юриста в органах державної влади і управління.
35. Юридична діяльність у правоохоронних органах.
36. Юрист в умовах ринкової економіки.
37. Юрист у комерційних структурах.
38. Сучасні тенденції розширення сфер юридичної професійної діяльності.
39. Правова кар'єра.
40. Перспективи різних видів правової кар'єри юриста.
41. Проблема професійної незалежності юриста і його становлення в суспільстві.
42. Основні юридичні спеціальності.
43. Характеристика діяльності суддів.
44. Суддя – носій судової влади. Службовий обов'язок судді.
45. Специфіка роботи прокурора.
46. Характеристика слідчої діяльності.
47. Особливості нотаріальної діяльності.
48. Характеристика адвокатської діяльності.
49. Юридична консультативна діяльність.
50. Поняття та загальна характеристика юридичної практичної діяльності.
51. Основні ознаки юридичної практичної діяльності.
52. Принципи юридичної практичної діяльності.
53. Професіоналізм юридичної практичної діяльності.
54. Незалежність юридичної практичної діяльності.
55. Компетентність юридичної практичної діяльності.
56. Повага та непорушення прав, свобод та законних інтересів інших суб'єктів.
57. Конфліктність юридичної практичної діяльності. Інформативність юридичної практичної діяльності.
58. Гласність юридичної практичної діяльності.
59. Конфіденційність юридичної практичної діяльності (або професійна таємниця).
60. Чесність, порядність та щирість у веденні юридичної справи.
61. Завдання та функції юридичної практичної діяльності.
62. Юридична практична діяльність і правова практика.
63. Основні дії юридичної практичної діяльності. Ведення юридичної справи.
64. Тлумачення правових текстів.
65. Консультування з правових питань.
66. Представництво юристом інтересів суб'єкта права.
67. Процедури юридичної практичної діяльності.
68. Умови здійснення юридичної практичної діяльності.

69. Прийоми та засоби юридичної практичної діяльності.
70. Координація і взаємодія у ході здійснення юридичної практичної діяльності.
71. Поняття та структура професійної культури юриста.
72. Правова культура професійної діяльності юриста, її соціальне значення.
73. Професійна правосвідомість юриста.
74. Структура правосвідомості.
75. Правомірна діяльність правника як суб'єкта юридичної діяльності.
76. Компоненти правової культури.
77. Правова культура і успіх професійної діяльності юриста.
78. Поняття етики професійної юридичної діяльності.
79. Моральна культура юриста.
80. Етичні передумови узгодження суспільних, групових і особистих інтересів юриста.
81. Орієнтація на суспільні інтереси чи на відомчі бюрократичні інтереси
82. Політична та естетична культура юриста.
83. Поняття соціального регулювання юридичної діяльності.
84. Засоби соціального регулювання діяльності юристів.
85. Нормативне (пряме) регулювання.
86. Роль соціальних норм у регулюванні професійної юридичної діяльності.
87. Правове регулювання юридичної діяльності.
88. Місце норм права серед інших соціальних норм.
89. Мораль і юридична діяльність.
90. Роль естетичних, корпоративних норм у регулюванні юридичної діяльності.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Сумлінне дотримання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися, до заняття не допускаються).
2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань та обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих викладачем.
3. Користуватися мобільними пристроями під час заняття дозволяється тільки з дозволу викладача і тільки з навчальною метою.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнаватися свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни або в журналі обліку навчальних занять взводу (групи).
5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються роботи, що містять не менше 50 % оригінального тексту при перевірці на плагіат.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література:

1. Бандурка О.М. Юридична деонтологія [Текст] : підруч. для вищ. закл. освіти МВС України / О. М. Бандурка, О. Ф. Скакун ; Національний ун-т внутрішніх справ. – Х. : Видавництво Національного університету внутрішніх справ, 2022. – 336 с. – Бібліогр.: с. 329. – ISBN 966-610-068-1.
2. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія [Текст] : короткий курс лекцій / І. В. Бризгалов ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – 2.вид., випр. – К. : МАУП, 2020. – 48 с. – ISBN 966-608-064-8.
3. Гусарєв, С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності) [Текст] : навч. посібник / С. Д. Гусарєв, О. Д. Тихомиров. – 2. вид., перероб. – К. : Знання, 2016. – 488 с. – (Серія "Вища освіта XXI століття"). – ISBN 966-346-091-1.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія [Текст] : підруч. / С. С. Сливка ; Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. – К. : Атіка, 2018. – 296 с. – ISBN 966-326-180-3.

Допоміжна наукова та навчально-методична література:

5. Орзіх М.П. Юридична деонтологія [Текст] : навч.-метод. посіб. / М. П. Орзіх, А. Р. Крусян ; Одеська національна юридична академія. – Вид. 3-тє, доп. – О. : Юридична література, 2017. – 44 с. – ISBN 978-966-419-045-6.
6. Дулеба М.В. Діяльність юридичних клінік в Україні: шляхи розвитку та вдосконалення [Текст] : наук.-практ. посібник / М. В. Дулеба. - К. : Атіка, 2014. - 158 с. – ISBN 966-8126-06-8.
7. Стрежнева Т.В. Юридическая этика [Текст] : учебно-метод. пособ. / Стрежнева Т.В. – Мн.: МИТСО, 2013. – 64 с. – ISBN 985-6464-64-1.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт ДСНС України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dsns.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Управління ДСНС України у Черкаській області: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://ck.dsns.gov.ua>.
3. Урядовий портал: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт президента України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Верховної Ради України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua>.
6. Державний комітет зі статистики України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

Укладач:

доцент кафедри управління
у сфері цивільного захисту,
к.е.н., доцент

Вікторія ЧУБАНЬ